

Dr. H.F. Kohlbrugge

Tekst: EVANGELIE VAN LUKAS 19: 1-10

"En Jezus, ingekomen zijnde, ging door Jericho. [1] En zie, daar was een man met name geheten Zacheüs; en deze was een overste der tollenaars, en hij was rijk; [2] en hij zocht Jezus te zien, wie Hij was, en kon niet vanwege de schare, omdat hij klein was. [3] En vooruitlopende klom hij op een wilden vijgenboom, opdat hij Hem mocht zien, want Hij zou door die weg voorbijgaan. [4] En als Jezus aan die plaats kwam, opwaarts ziende zag Hij hem, en zeide tot hem: Zacheüs, haast u en kom af; want Ik moet heden in uw huis blijven. [5] En hij haastte zich en kwam af, en ontving Hem met blijdschap. [6] En allen, die het zagen, murmureerden, zeggende: Hij is tot een zondige man ingegaan om te herbergen. [7] En Zacheüs stond en zeide tot de Heere: Zie, de helft van mijn goederen, Heere, geef ik de armen; en indien ik iemand iets door bedrog ontvreemd heb, dat geef ik vierdubbel weder. [8] En Jezus zeide tot hem: Heden is deze huize zaligheid geschied, nademaal ook deze een zoon Abrahams is; [9] want de Zoon des mensen is gekomen, om te zoeken en zalig te maken wat verloren was." [10]

Is er nog hoop op genade bij God voor een allerdiepst gezonken menskenkind? Ja, er is voor zodanig zondig mensken niet alleen hoop op genade bij God, maar die mens zal genade vinden bij God, al heeft hij ook alles tegen zich, indien hij slechts naar het middel uitgaat, dat hij als het enige middel van Zijn behoud kent, en hij zich maar door niets laat terughouden, om dit middel te krijgen, indien hij slechts daarvoor alles graag varen laat, om dit middel ook te behouden. Zulks leert ons het Evangelie, dat wij heden met elkander overwegen. Onze Heere Jezus ingekomen zijnde ging door Jericho. En zie, zo staat er, om de opmerkzaamheid van alle armen en ellendigen te wekken, dat wil zeggen, van zulken, die er naar vragen, of er nog raad, nog redding voor hen is, en zie, er was een man, ... wiens naam iets heel anders betekende dan wat die man was. Hij had bij zijn besnijdenis de naam Zacheüs ontvangen, en die betekent: "Mijn reine", zoals wij lezen in het Boek Job (Hoofdstuk 8:6): "Zo gij zuiver (rein) en recht zijt, gewis zal Hij nu opwaken om uwentwil." Bij deze Zacheüs zag het er nu echter volstrekt niet naar uit, dat hij "Gods reine" zou zijn; hij had veelmeer oorzaak om te klagen: "Was mij wel van mijn ongerechtigheid, en reinig mij van mijn zonde." En: "Verberg Uw Aangezicht van mijn zonden, en delg uit alle mijn ongerechtigheden", want hij was een overste der tollenaars. Ofschoon hij een Jood was, had hij zich door de Romeinen tot "ridder", wij zouden zeggen tot *graaf* of baron laten maken; deswege hadden de Joden van hem een afschuw als van een uitermate onreinen. Hij was vanwege zijn stand en zijn betrekking van hen, van het volk Gods, ja, van het Koninkrijk der hemelen geheel buitengesloten en was in de ogen van alle vrome Farizeeën een vervloekte, zijnde een verrader van de zaak Gods en van Zijn volk. Nu was de man echter ook voor zijn eigen geweten onrein en vervloekt, want hij was rijk; hij had vanwege zijn rijkdommen niet slechts genoeg oorzaak om in te zien, hoe waarachtig het woord is: "Het is lichter, dat een kermel ga door het oog van een naald, dan dat een rijke in het Koninkrijk Gods inga" (Luc. 18: 25), maar bovenal had hij gewetenswroeging wegens duizenden onrechtmatig verkregen guldens.

De man bevond zich in een hoogst ongelukkige toestand: hij was verloren. De Wet achtervolgde hem; kracht om zich van de ongerechtigheid los te maken, vond hij niet in zich; schoon in rijkdom badende

voelde hij zich arm. In zijn binnenste is een leegte; die kan alleen de God Israëls vervullen. Waar vindt hij Dien, hij, een overste der tollenaars, die niet alleen zelf ongerechtigheid doet, maar die ook moet toelaten, dat zijn ondergeschikten dezelfde ongerechtigheid bedrijven? Hij had van Jezus gehoord, want het gerucht van Hem ging door het ganse land Gehoord had hij van Hem, gezien had hij Hem nog nooit. Wat zal hij van Hem wel gehoord hebben? Voorzeker dit: dat Hij de ellendige weldadigheid bewees, dat Hij Zich met tollenaars en zondaars wel wilde inlaten, dat Hij vergeving van zonden schonk; dat Hij de mens leerde, hoe hij zalig kan worden. Door zijn bezigheden is Zacheüs misschien wel verhinderd geweest, Jezus op te zoeken. Maar nu kwam Jezus door Jericho; daar ontvlamt in zijn hart de begeerte om Jezus te zien, wie Hij was, welk een gedaante Hij had, hoe Hij er uitzag, hoe de blik van Zijn ogen wel zou zijn en dergelijke meer. Was het nieuwsgierigheid? Was het behoefte des harten? "Geloofst gij in de Zoon van God?" vroegde de Heere de blindgeborene, welke Hij genezen had; en deze antwoordde daarop: "Heere, wie Hij is, opdat ik in Hem moge geloven?" Och, in het hart van een zodanige, wie het gaat als Zacheüs, gaat er zo menigerlei om, wat hem zelf vreemd en onbekend is. Dat is het verborgen trekken van de Vader tot de Zoon, dat gewerkt wordt door de Heilige Geest; daar weet men nog niet, wie de Zoon is, maar men begeert het te weten.

Genoeg, God was het, Die het hart van Zacheüs in beweging bracht; want een vermogend man, zoals hij, en in 't algemeen een ieder, zoekt van nature liever zijn guldens, dan de Heere Jezus. Misschien - zo mag hij gedacht hebben, - zou Jezus hem wel een blik waardig keuren; en ja, dan zou hij wel uit die blik lezen, of er voor hem nog raad tot behoud ware. Nu kon hij echter niet vanwege de schare, omdat hij klein van persoon was. Daar stuit hij op een grote zwaarigheid. Hier ging het toe, zoals het in het algemeen toegaat; zij die aan de tafel zitten, roemen de spijs en eten niet, en die honger hebben, kunnen tot de spijs niet komen. de Heere omringen scharen van mensen, die het Woord Gods horen, maar niet doen, die God loven en zich niet bekeren; en deze maken het voor hen, die het Woord graag zouden willen horen en doen, die God zouden willen loven en zich bekeren, onmogelijk, om tot de Heere te naderen. En al wie tot de Heere zou willen komen, die gevoelt zichzelf weldra zo klein, zó klein, dat hij niet weet hoe hij Hem zal te zien krijgen. De Heere is evenwel niet groter dan zij allen zijn, in welker midden Hij wandelt; in alle dingen is Hij hun gelijk. Hij ziet er niet uit als de koning Saul, die, toen hij onder zijn volk optrad, een hoofd groter was dan al het volk. Zo heeft de Vader Zijn Zoon niets boven ons doen voorhebben, maar Hij werd in gedaante gevonden als ieder ander gewoon mens, opdat zich aan Hem zouden ergeren al wie geen zondenood op zich voelden drukken. Zacheüs ergert er zich evenwel niet aan, dat hij vanwege de menigte volk Hem niet kan naderen, hij laat er zich ook niet door terughouden, dat hij klein is van persoon; want waar verlorenheid is, daar is ook begeerte om Jezus te zien in Zijn Woord, Jezus te zien in het geloof, Hem te zien als zijnen Redder en Zaligmaker. Waar deze begeerte is, waar de trekking des Vaders, de drijving des Geestes is, waar het geloof is, hoe klein ook, nauwelijks aangevangen, daar laat men zich door niets terughouden, daar heeft de liefde ook ras wat gevonden, om de moeilijkheden te overwinnen.

Hoe overwon Zacheüs de moeilijkheid? De weg naar Jeruzalem ging door die plaats. Aldaar stond een wilde vijgenboom¹; het was een boom van hoge groei, en droeg vruchten, die iets hadden van vijgen en ook iets van moerbeien. Langs deze boom trok de schare op, hier moest Jezus voorbijkomen. En vooruitlopende klom hij op een wilde vijgenboom, opdat hij Hem mocht zien, want Hij zou door die weg voorbijgaan. Hij is dus vooruitgelopen, "Dit is de weg, hier moet Hij voorbijkomen", zo denkt hij, "ik klim in deze boom." Zo gedacht, zo gedaan. Hij klimt naar boven, houdt met handen en voeten zich vast aan een tak en wacht daar de Heere af. Dat noem ik "geloof", ofschoon daarvan nog niets scheen aanwezig te zijn, niets dan een kloppend hart, een beschuldigend geweten. Of meent gij, dat zo'n voornaam heer, om zijn geld bij het volk in aanzien, op die boom zou geklommen zijn, wanneer een vorst of koning door die

¹ LUTHER heeft vertaald: een moerbeienboom; in het Grieksch staat: Sykomorea. "Vijgenboom" heet: syké; "moerbeie" heet: moréa.

plaats gekomen was? Zoiets doen wel mensen uit de lage stand, maar nooit een voornaam heer. Maar voor Zacheüs was de redding van Zijn ziel meer waard dan alle eer, en daarom vroegde hij er weinig naar, of hij zich ook met die daad bespottelijk zou maken bij de mensen, vroegde er ook weinig naar, wat de mensen er van zouden zeggen, dat namelijk een zondaar, als hij, een man, die om allerlei ongerechtigheid, die hij bedreven had, een zeer kwade naam had, hier op de boom zat, om de heilige Jezus te zien. Trouwens een zondaar, die het gevoelt: "ik ben verloren", vraagt er weinig naar, of hij, wanneer hij zich opmaakt om God te vinden en daartoe zelfs op een boom klimt, door de mensen gezien wordt, en dat deze verbaasd staan, als een zondaar, zoals hij er een is, zich naar genade uitstrekt. Die man gaat het als David, toen hij voor de ark des verbonds danste, of toen hij de 51ste Psalm schreef. Alle vlees en wat vlees van hem zegt, is voor hem van geen betekenis Alle valse schaamte heeft de zodanige verloren, omdat hij zich met alle vlees in dezelfde verdoemenis gevoelt, en het hem alleen daarom te doen is, dat God Zijn eer weer hebbe, en dat hij voor God in gerechtigheid bevonden zij. Met daad en woord legt hij voor heel de wereld de belijdenis af, dat alleen Jezus hem helpen kan, zoals Zacheüs dat deed, toen hij op de wilde vijgenboom zat, of zoals de kwaaddoener dat deed, toen hij aan het kruishout hing.

Daar komt Jezus! O hoe zal het hart van Zacheüs geklopt hebben, toen hij Jezus zag aankomen. Zal ik Hem nu hier te zien krijgen? Zal Hij naar mij opwaarts zien? Zal Hij mij bemerken? O, deze heilige Man! Hij kent zeker al mijn zonden! Zal ik het ook voor mij niet uit Zijn ogen lezen, wat ik uit veler mond over Hem gehoord heb, dat Hij de ellendige niet verwerpt? *En als Jezus aan die plaats kwam, opwaarts ziende zag Hij hem, en zeide tot hem: Zacheüs, haast u en kom af! want Ik moet heden in uw huis blijven.* Daar had Zacheüs nu niet slechts wat hij wenste, maar hem geschiedde overvloedig. Hier was ook voor de Heere een te kostelijke vrucht, dan dat Hij die niet zou moeten plukken! En hier hebben wij een heerlijk bewijs, hoe de Heere, als de Eerste, een zondaar voorkomt met Zijn genade en goedheid, en Hij diens uitnodiging niet afwacht; ook een heerlijk bewijs daarvoor, dat de Heere Zich over de zondaars ontfermt en hun Zijn liefde betoont. Ik zeg, dat Hij Zich over de "zondaren" ontfermt, en niet over de "rechtvaardigen." De Heere had veel volk rondom Zich; deze zagen Zijn wonderen, hadden ze nog zo-even gezien, God er voor geprezen. Zij bleven dicht in Zijn nabijheid, om Zijn woorden te horen, maar... er was onder hen geen zondaar; zij waren dood en bleven dood ten spijt van al wat zij hoorden, ja ondanks dat zij zijn woorden graag hoorden. Want zij waren niet arm, niet ellendig; daarom maakten zij van het gehoorde geen toepassing op zichzelf. Hier echter zat een groot zondaar op de boom; deze zag begerig uit naar de Heere, om te vernemen, of er nog genade voor hem ware, om van Zijn zonden en ongerechtigheden los te komen.

"Zacheüs!" Roept de Heere zo gans vertrouwelijk, "Mijn reine!" Hoe? Ik ben immers onrein! Wil Hij dan aan de onreinheid niet meer gedenken? "Zacheüs!" Maar vanwaar kent Hij hem? Jezus zag eens Nathanaël tot Zich komen en zeide van hem: Zie, waarlijk een Israëliet, in welke geen bedrog is. Nathanaël zeide tot Hem: Vanwaar kent u mij? Jezus antwoordde en zeide tot hem: Eer u Filippus riep, daar u onder de vijgenboom waart, zag Ik u! (Joh. 1:48 vv) De Heere kent zijn mensenkinderen wel. Roept Hij de sterren met name, hoeveel te meer zijn patiënten, de ellendigen, die Hem van de Vader gegeven zijn. De Vader heeft Hem hun namen genoemd en hen aan Hem gegeven, en Hij, de Zoon, houdt hen in Zijn gedachtenis. *"Haast u en kom af!"* Zegt de Heere. Waarom zo haastelijk? O, als de Heere tot dezulken komt, die door 's Heeren verschrikking zijn aangegrepen, zodat zij bijna bezwijken, dan breekt Hij snel een fles open, en dan moeten zij zich haasten en tot Hem komen; ja, Hijzelf spoedt Zich tot hen, opdat zij de heerlijke geuren der kostelijke, welriekende zalf van Zijn genade inademen en daardoor gesterkt gans tot zichzelf komen. *"Ik moet, "* spreekt de Heere, want de liefde dringt Mij; hier kan Ik de wil Mijns Vaders doen, dat Ik een grote zondaar behouden heb tot eer van Zijn Vadersnaam.

"IK MOET HEDEN, " O, DAT LUIDT ALS: HEDEN ZULT GIJ MET MIJ IN HET PARADIJS ZIJN!

"In uw huis." Hoe? In een woning, waarin tot nu toe alle duivelen hun woning hebben gehad? Waarin de wanden, de vloer, de kisten en kasten de ongerechtigheid van de bewoner aanwijzen? Maar er liggen ook

tranen, hete tranen op de bodem, op de legersteden, tranen om genade; maar ... het huis is ook vervuld van de wierook der vurigste gebeden om verlossing, om genade, om gerechtigheid! Ik moet heden in uw huis, niet in het huis van een ander, nee, in uw huis vertoeven, blijven, wonen. Ik wil Mijn vrede aan uw huis schenken. Niemand uit geheel het volk van Jericho was gelukkiger dan Zacheüs. *En hij haastte zich en kwam af.* Hij draalde niet. Als de nood zo recht aan de man is, dan is het gedaan met alle "ja maar", met alle bedenkingen van het harde ongelooft; dan grijpt men met beide handen het heil aan, dat ons toegebracht wordt in de openbaring van Jezus Christus; immers daar drijft de Geest des geloofs de mens, en daarom kan men niet langer ongehoorzaam zijn aan het woord van genade en schuldvergeving, men kan het niet langer weerstaan. Zacheüs had begeerd de Heere te zien te krijgen, het uit zijn ogen en gebaren, uit zijn gedaante te lezen, of Hij hem zou genegen zijn, of Hij ook hem zou willen redden uit de nood van Zijn ziel. Er geschiedde echter, wat al zijn verwachtingen overtrof: de Heere sprak hem vriendelijk toe, noemde hem bij zijn naam, wilde zelfs in zijn huis komen. O, hoe eenvoudig, hoe waar, hoe verheven luiden daar de woorden: *Hij ontving Hem met blijdschap.* Dat was een blijdschap, door de Heilige Geest gewerkt, die beter gevoeld dan beschreven kan worden; want wie kan de blijdschap van een armen zondaar beschrijven, als hem de genade te beurt valt, dat God Zijn Zoon in hem openbaart! Zo-even was men nog verloren, in één ogenblik ziet men zich gered en overgezet in de hemel; het juk is van de hals genomen en gebroken, de ziel ademt de frisse lucht in van het eeuwige leven, zij heeft dit eeuwige leven in zich ontvangen door het Woord en door de Geest des Heeren.

Zal echter de duivel zijn prooi ontrukkt worden, dan stelt hij zich met alle kracht te weer; hij trekt een heilig kleed aan, zet een heilig gezicht, rumoert in de harten dergenen, die hem metterdaad aanhangen, ofschoon zij naar het uitwendige de Heere volgen, in één woord: hij staat op tegen het doen des Heeren. Daar brengt hij tegen de Heere beschuldigingen te berde, alsof Hij gemeenschap had met de onheiligheid en de zonde. Omdat namelijk de Heere met zijn heilige handen de zonde aantast, zo zegt de duivel, dat de Heere gemeenschap heeft met de zonde. Hij wil de Heere heilig hebben, op zodanige wijze, dat deze toch bij de mens de zonde laat bestaan. De Heere evenwel schroomt niet de zonde aan te tasten, om die weg te nemen; daarom beschuldigt de duivel Hem door zijn dienstknechten, de eigengerechtigte mensen, wie hij leugenachtige gedachten tegen de Heere en tegen de weg der zaligheid in het hart werpt.

Zo heet het dan ook hier: *En allen, die het zagen, murmureerden, zeggende: Hij is tot een zondige man ingegaan, om te herbergen.* Dat hadden zij niet gaarne. Hij had liever bij deze of gene vrome man moeten ingaan, bij een aanzienlijk man in de Gemeente. Intussen had niemand de Heere bij Zich genodigd! Ziet, dat is de ongerechtigheid der wereld! Zelf veronachtzaamt zij de door God aangebrachte genade; zij wil vroom zijn en heeft toch geen honger en dorst naar gerechtigheid, en ook wil zij niet, dat het hemels Brood ergens elders zal gebracht worden, veelmeer begint zij aanstonds te murmureren. En het is opmerkelijk genoeg, dat zij al I en murmureerden. Zo was dan niemand van hen een zondig mens! Want wie in waarheid een zondig mens voor God is, die kent zichzelf niet anders dan als de voornaamste der zondaren; en zo kan hij daarover geen duivelse gedachten hebben, dat een groot zondaar verlange er naar heeft, de Heere Jezus te kennen, en dat de Heere Zich dan aan d i en mens openbaart en tot hem inkeert. Maar de Heere laat hen murmureren. Hij is wel gerechtvaardigd geworden naar de Geest, hoe zeer ook de eigengerechtigte mensen in de dagen Zijns vlees tegen Zijn doen hebben gemurmureerd, en waarover de zodanigen ook heden nog murmureren. Een grote zondaar is Zacheüs geweest; als zodanig was hij in de ganse stad bekend. Maar is het niet de roeping van de geneesheer, allereerst de ergste zieke te bezoeken? Wie heeft er ooit tegen een arts als een lasterpraatje uitgestrooid, dat hij tot een pestlijder was gegaan, om zich door die plaag te laten besmetten, of dat hij het met die verschrikkelijke ziekte niet zo nauw nam? Omdat hij de noodlottige toestand van die kranke zo door en door kent, gaat hij daarheen, om te behouden. Maar op Gods wijze van doen, op Zijn wegen heeft alle vlees wat aan te merken. Aanschouwt echter de liefde van de Heere Jezus, en hoe onrechtvaardig het murmureren der mensen was. Verneemt het, welk een uitwerking het had, dat de Heere tot een zondige mens was ingegaan om te herbergen! Ziet de waarachtige bekering van deze zondige mens; daarbuiten de boosheid des duivels, daarbinnen het wonderwerk der almachtige

genade; daarbuiten overtreding van het negende gebod door eigengerechtigde mensen: "Gij zult geen valse getuigenis spreken tegen uw naaste"; daarbinnen een zich buigen onder het tiende gebod: "Gij zult niet begeren"; de wederoprichting van het achtste gebod bij een zondigen, maar door God begenadigde mens; de vervulling der gehele Wet, welke is de liefde als vrucht van een ongeveinsd geloof.

"En Zacheüs stond en zeide tot de Heere: Zie, de helft van mijn goederen, Heere, geef ik de armen; en zo ik iemand iets door bedrog ontvreemd heb, dat geef ik vierdubbel weder."

Waarom de helft? Omdat de helft niet op rechtvaardige wijze verkregen was. Waarom de armen gegeven? Omdat hij de rechtmatige bezitters niet kan vinden. Waarom zegt hij: Indien ik iemand iets door bedrog ontvreemd heb, dat geef ik vierdubbel weder? Omdat hij het zo in de Wet voorgeschreven vond. Immers zo staat Exodus 22:1 geschreven: "Wanneer iemand een os of kleinvee steelt, en slacht het of verkoopt het, die zal vijf runderen voor een os wedergaven en vier schapen voor een stuk kleinvee." Ziet dan hier een waarachtige bekering, waaraan wij allen ons kunnen beproeven; want wie is er, die het durft bestaan zich voor God te beroemen, dat hij niet schuldig staat aan de overtreding van het achtste gebod? En wie is er, die niet, ook al is hij bekeerd, liever allerlei uitvluchten zoekt, om in het bezit van het onrechtvaardig verkregen goed te blijven? En wie laat zich niet door valse schaamte terughouden, om van het bestolene afstand te doen? Intussen, hoe dikwijls mag wel het woord des Heeren in het hart van Zacheüs gedrongen zijn, zoals wij het bij Ezechiël lezen: hoofdstuk 18! Alsnu mag hij het wel uit de mond van de Heere Jezus vernomen hebben, hoe een mens uit genade zalig wordt, hoe Christus zijn verzoening en zijn leven is, hoe een zondig mens om niet gerechtvaardigd wordt van alles, waarvan hij door werken niet kon gerechtvaardigd worden. Zulke leer maakte Zacheüs onuitsprekelijk rijk in God; zij ontstak in hem zo'n geloof en zo'n dankbaarheid, dat hij niet anders kon dan alles teruggeven, wat hij met geweld en met bedrog en op andere wegen, die het vlees voor eerlijk houdt, verworven had. Trouwens, waar de rechtvaardigheid Gods geopenbaard wordt uit geloof tot geloof, daar kan men de ongerechtigheid niet langer voeden in zijn hart en niet langer laten regeren en heersen in zijn huis. En dit is de toetssteen, of men in waarheid rechtvaardig is uit het geloof in Christus, dat men zijnen naaste, die men onrechtvaardig behandeld heeft, gerechtigheid laat wedervaren, en dat men niet te trots is, het voor hem te willen weten, dat men gezondigd heeft; en als men dan zo Gods barmhartigheid prijst en zijnen naaste gerechtigheid laat wedervaren, dan heeft men ook in het hart van de naasten tenminste de overtuiging gewekt, indien niet veelmeer de levende prediking ten leven er in gebracht, dat alleen de weg des geloofs de waarachtige weg is der gerechtigheid en van zielsrust, ook de weg der ongeveinsde liefde en bewaring der geboden Gods.

De Heere prees ook Zacheüs vanwege zulke vruchten des Geestes. Daarom zei Hij tot hem: "Heden is deze huize zaligheid geschied, nademaal ook deze een zoon van Abraham is." Wie was dus bij de Heere "een zoon van Abraham"? "Niet allen, die Abrahams zaad zijn, zijn daarom ook kinderen", schrijft de Apostel Paulus (Rom. 9 7). En de Heere zeide eenmaal tot de Joden (Joh. 8: 39): "Indien gij Abrahams kinderen waart, zo zoudt gij de werken van Abraham doen." Het gaat daarom, dat een mens wandelt in de voetstappen van de gelovige Abraham. Zacheüs, ofschoon een Jood, was tot dusver buitengesloten geweest van de overigen, die zichzelf voor "zonen Abrahams" hielden of het ook werkelijk waren; hijzelf sloot zich er buiten door zijn beschuldigend geweten. Nu was hij ook een Zoon Abrahams" geworden, want hij deed wat Abraham ook had gedaan, hij geloofde in Dien, Die de Goddeloze rechtvaardigt, en hij bewees dit geloof door woord en daad. *Daarom was ook zijn huize "heil" of "zaligheid" geschied;* want waar de zonden vergeven worden, daar wordt ook de ongerechtigheid uit het huis weggedaan; en daar woont de vrede Gods, welke beter is, dan alle rijkdom, en alle verstand te boven gaat; en waar het hoofd van het gezin, de vader en koning des huizes, in zulke vrede zich mag verlustigen, daar handhaaft hij de tucht, en door zulke vrede is er welvaren en gedijen; ja het huis wordt er van vervuld, zodat ook zij, die er voorbijgaan, evenals zij, die in- en uitgaan, gevoelen, dat de Heere daarbinnen is en het leven en de zegen gebiedt.

Ja, Zacheüs, deze grote zondaar, is nu ook "een zoon Abrahams." Waardoor is dat gekomen? Dat heeft de genade van de Heere Jezus Christus en de liefde van God gedaan. Deze hebben een zondig mens dit grote voorrecht, deze hoge eer deelachtig gemaakt in de gemeenschap des Heiligen Geestes. *Want de Zoon des mensen is gekomen om te zoeken en zalig te maken dat verloren was.* O, dat is een dierbaar woord, een gouden spreuk! Er zijn grote zondaren, die beangst zijnde naar troost verlangen; in hun binnenste worstelen zij, om van de zonde en ongerechtigheid los te komen; in hun binnenste worstelen zij, om voor Gods Aangezicht in gerechtigheid bevonden te worden, maar er is in hen geen kracht, om los te komen; zij liggen in de kuil en kunnen er niet uit; beneden, onder hen, zijn diepe wateren; boven, over hen, is toorn en verdoeming. O, dat er ook voor hen genade ware! Zij zoeken het overal, maar vinden het nergens; zij zijn overal uitgeworpen, zij sluiten ook zichzelf buiten, en er is niemand, die zich over hen ontfermt; verloren zijn zij, en zij gaan verloren, dat is al wat zij weten. Komt Hij, van Wiens zondaarsliefde zij zo veel hebben gehoord, ook door de plaats, waar zij wonen? Zal Hij dan ook hen genadiglijk aanzien? Hoort het: Hij is aanwezig hier in de prediking; aanwezig hier op Zijnen troon. Alles is weliswaar in de weg, dat men Hem maar niet te zien krijgje.

Laat u echter door niets terughouden, o Zacheüs! Het hoekje in de binnenkamer, de zolder, het gebed, Zijn Woord is de wilde vijgenboom, - klim daarop, houd u daaraan vast met handen en voeten! Zal Hij u daar zo ontdekken? Eer uw ziel het vermoedt, komt Hij tot u in uw huis, en zet Hij u op de wagen Zijns heils, van Zijn zaligheid. Overboord met de ballast der ongerechtigheid; wég met het gestolen, het oneerlijk verkregen goed, en met al wat u verder nog bezwaart! Zeg het Hem zo gans vrijmoedig, dat u gebroken hebt met de zonde; Hij zal u helpen, dat de afgoden uit uw huis komen. Moge het ook zo wezen, dat u in uw aanvechtingen meent door de Heere niet te zullen worden gezien of gadegeslagen, dat u meent vanwege uw verlorenheid door Hem nooit te zullen worden aangenomen! Ik meen: hier is een goede grond voor de hoop en voor een volkomen vertrouwen!

Zouden wij vertwijfelen aan Gods ontferming? Hier hebben wij des Heeren Christus' woord. Hij is gekomen, uitgezonden van de Vader als "de Zoon des mensen", opdat Hijzelf zou zoeken wat geen kind is, dat Hij het make tot zoon en erfgenaam; Hij is gekomen, niet alleen om het te zoeken, te zoeken het vanwege zijn verlorenheid in een eenzaam hoekje wenende verlaten kind, Hij is gekomen, om het ook zalig te maken, het hoog te zetten, uit alle verlorenheid uit, in Zijnen hemel Hij is gekomen om zalig te maken, niet wat zalig was, maar wat verloren was, wat geheel aan het verderf ter prooi was. Zij en blijve ons gebed: *Zoek, Heere, zoek mij, de verlorene! Red, red mij, de verlorene!*

Op grond van Zijn woord mogen wij, hoe ook verloren, opwaarts zien naar de troon der genade, inzien, in de Geest, in het Vaderhart, en rusten, geheel zoals wij ons bevinden, in de armen van zo'n Heiland en Zaligmaker, en wij geven Gode hetgeen Gods is, en de naaste wat van de naasten is.

Zo zij van de Heere ook onze huize zaligheid geschied!

AMEN.

Deze leerrede is gehouden te Elberfeld de 18. Augustus 1850, 's voormiddags.